

Dr. Kurtuluş Atlı

**Basit Etkinliklerle
Daha Fazla Doğa
Mümkün!**

Her yaş grubu için doğa etkinlikleri

 PEGEMKÜLTÜR

Yazar: Dr. Kurtuluş ATLI

Editör: Doç. Dr. Emel ATLI

BASİT ETKİNLİKLERLE DAHA FAZLA DOĞA MÜMKÜN!

ISBN 978-625-7740-24-1

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarına aittir.

© 2023, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınev**idir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

I. Baskı: Haziran 2023, Ankara

Yayın-Proje: Şehriban Türüldür
Dizgi-Grafik Tasarım: Müge Kuyrukcu
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara
Tel: (0312) 341 36 67

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47865

İletişim

Macun Mah. 204. Cad. No: 141/A-33 Yenimahalle/ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

*Bakış açımı değiştiren Oęlum Kerem'e
Bir de ihtiyacı olan tüm anne, baba
Ve çocuklara...*

ÖZGEÇMİŞ

Dr. Kurtuluş ATLI

Yazar ilkokul, ortaokul, lise eğitimini Diyarbakır'da tamamladı. Lisans eğitimini Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Ortaöğretim Fen ve Matematik Eğitimi Anabilim Dalı, Biyoloji Eğitimi Bölümünde yaptı. Yüksek lisans eğitimini Hacettepe Üniversitesi, Fen Fakültesi, Genel Biyoloji Anabilim Dalı'nda doktora eğitimini ise Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Biyoloji Eğitimi Anabilim Dalı'nda bitirdi. Doğa eğitimi ve doğa yoksunluğunun giderilmesi konularında uzman olan yazar evli ve bir çocuk babasıdır.

ORCID No: 0000-0002-9425-6757

Doç. Dr. Emel ATLI

İlkokul, ortaokul, lise eğitimini Ankara'da tamamladı. Lisans, yüksek lisans ve doktora eğitimini Hacettepe Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümünde yaptı. Halen Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümünde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Evli ve bir çocuk annesidir.

ORCID No: 0000-0002-0220-546X

ÖN SÖZ

Bu kitap diğer kitaplar gibi değil. Etrafınızdaki elektronik aletlerden sıkıldığınızda, dersler üzerinize fazla geldiğinde, ikili ilişkiler moralinizi bozduğunda, ruhunuzun dinlenmeye ihtiyacı olduğunda, şehirdeki grilikten bunaldığınızda rastgele bir sayfasını açıp okuyun. Oradaki öneriyi uygulayıp doğa ile kucaklaşmaya hazır olun. Açtığınız sayfadaki fikri beğenmemiş olabilirsiniz ya da o anki imkânlarınızla fikri gerçekleştirmek mümkün olmayabilir. Hiç sorun değil. Başka bir sayfaya geçin. Yeni fikirlerle tanışın. Denemekten vazgeçmeyin. Doğada bulunabilmek için her türlü fırsatı değerlendirin. Buradaki fikirlerin hepsinin temel amacı sizi doğaya daha fazla yaklaştırmaktır. Eğer kitap elinizdeyse ilk adımı ve belki de en zor olan adımı attınız demektir. Bundan sonrası zihninizi boşaltıp doğanın dinlendirici çağrısına kulak vermektir. Bir arkadaşınızı, eşinizi, çocuğunuzu, öğrencilerinizi yanınıza alın -kimse yoksa sadece siz ve yaratıcı düşünceleriniz olsun- ister küçük adımlarla ister koşar adımlarla doğanın kucağına bırakın kendinizi. Vermeye çalıştığımız tüm fikirler kendisini doğanın bir parçası olarak hisseden herkes için minik başlangıçlardır. Fikirler gerçekleştikçe onlara yükleyeceğimiz anlamlar zaman içinde şekillenecek deyim yerindeyse demlenip tam tadını verecektir. Uzun zaman sonra sizde ve sevdiklerinizde hoş anılar olarak hafızalarınızdaki yerini alacaktır. O zaman başardık demektir. İşte bu kitap ilerdeki hiç bilinmeyen bir zamanda dudağınızın kenarında ince bir gülümseme olacak o anılar için yazıldı. Ben vardım, doğa vardı ve sevdiklerim vardı dediğiniz güzel anılar için...

Kitapta geçen konu başlıkları ile ilgili öneri ve eleştirileriniz için kurtulusatli@gmail.com elektronik posta adresini kullanabilirsiniz.

Dr. Kurtuluş ATLI

ORCID No: 0000-0002-9425-6757

Nevşehir, Ocak 2023

İÇİNDEKİLER

Özgeçmiş	iv
Ön Söz.....	v

1. BÖLÜM SIKI BİR BAŞLANGIÇ

0-1 Yaş Arasında Yapılabilecekler.....	1
Yeni Doğan Bebeğinizi Güneşle, Gökyüzüyle Tanıştırın.	1
Bebekle (Çocukla) Her Fırsatta Dışarı Çıkın.	2
Evreni Beraber Keşfedin.....	3
Çocuğunu Sırt Çantasında Taşıyan Ebeveyn Olun.....	3
Bir Bisiklet ya da ATV Deneyimi Oluşturun.....	4
Bebek Arabasıyla Eğlenin.	4
Günde En Az 30 Dakikanızı Dışarıda Geçirin.....	5
Takviminizde Doğa Her Zaman Bulunsun.....	5
Organize Edilmemiş Saatler Geçirin.	6
Açık Hava Zamanı İçin Bir Ziliniz Olsun.	6
Oyun, Oyun, Oyun. Çocuğunuza Katılın.....	6
Her Şeyi Oyunlaştırın.....	6
Doğa Yürüyüşlerine Çıkın.	7
“Adımları Takip Et” Oyunu Oynayın.....	7
Hayvanları Taklit Et.	8
Doğal Oyuncaklar Yapın.	8
Hayvan İzlerini Öğrenin.	8
Hayvan Seslerini Dinleyin ve Tanıyın.	9
Gece Yürüyüşü Yapın.....	9
Gece Yürüyüşünde Gökyüzünü Keşfedin.	9
Teknolojiden Uzak Bir Gün (TUBİG).....	10
Teknolojiyi Lehinize Kullanın.	10
Doğayla İlgili Çekiliş Düzenleyin.	11
Özel Günleri Doğada Geçirin.....	11
Bir Doğa Çantası Hazırlayın.....	11
Doğal Ürünlerden Davetiyeler Yapın.	12

Doğal Resim Çerçevesi Yapın.....	13
Doğayı Anlatan Kitaplar Edinin.....	13
Doğa Defteri Tutun.....	14
Hayal Kurun ve Hayallerinizi Anlatın.....	14
Ulusal Koruma Alanlarını Ziyaret Edin.....	14
Özel Günlerde Ağaç Dikin.....	15
Diktiğiniz Ağaçları Takip Edin.....	16
Doğada Anılar Oluşturun.....	16
Sıkıldım.....	16
Doğada Çocuğunuzun Her Hareketine Müdahale Etmeyin.....	17
Diğer Ebeveynlerle Bir Araya Gelin.....	18

2. BÖLÜM

BÜYÜDÜYSEN DÜNYAYA YAKINDAN BAK

Duyuları Harekete Geçirmek.....	19
Okulu Asma Günü Yapın.....	20
Çamurda Oynayın (Oynatın).....	20
Ağaca Tırmanın (Tırmandırın).....	21
Kuşları Dinleyin (Dinletin).....	22
Bir Tepeden Aşağı Yuvarlanın.....	22
Doğal Çevrede Yürüyün ya da Koşun.....	23
Ağaç Ev ya da Kumdan Kaleler Yapın.....	23
Çıplak Ayakla Dolaşın.....	24
Doğadayken İçinizdeki Araştırmacıyı Ortaya Çıkarın.....	25
Duyularınızı Keskinleştirin.....	26
Doğada Yolunuzu Bulmayı Öğrenin.....	27
Doğayı İçselleştirmeye Çalışın.....	28
Kendinize Doğada Bir Kaçış Alanı Bulun.....	29
Açık Zihinle Yürüyüş Yapın.....	30

3. BÖLÜM DOĞA VE YARATICILIK

Doğadan İlham Alarak Yaratıcılığınızı Arttırmak Zor Değil.....	31
Bitki Parçalarından Çok Farklı Bitkiler Yaratın.	31
Doğal Malzemeler Kullanarak Hayvanlar Yapın.....	32
Sahilde Kumdan Yapacağınız Eserlerle Yaratıcılığınızı Konuşturun	32
Kar Yağdığında Yaratıcılığınızı Konuşturun.....	32
Bir Süs Havuzu Yapın.	33
Kendi Parfümünüzü Yapın.....	33
Bir Bıçağınız Olsun.	34
Kuşlar İçin Yuva Ya Da Yemlik Yapın.	34
Doğadan Topladığınız Materyallerle Odanızı Düzenleyin.....	35
Salıncak Yapın.....	36
Farklı Düğümler Atmayı Deneyin	36
Tahta At Yapın	37
Kendi Ok ve Yayınızı Yapın.....	37
El Yapımı Büyüteç Tasarlayın	38
El Yapımı Teleskop Tasarlayın	38
Ağaç Ev Yapın.	38
Taşları Boyayarak Ürünler Oluşturun	40
Yaprak, Meyve, Tohum Gibi Ürünleri Kullanın.....	40
Kumaş Boyası veya Doğal Boyalar Kullanarak Baskı Yapın	40
Çamurla Sanat Yapın.....	41
Nesnelerin Gölgelelerini Kullanarak Resim Yapın	41
Bitki Baskı Aleti (Presi) Yapın	42
Doğal Malzemelerle Müzik Yapmayı Deneyin.....	43
Doğa İle İlgili Duvar Gazetesi Çıkarın	43
Doğa Deneyimlerinizi Daha Çok Kişi İle Paylaşın.....	43
Doğadaki Nesnelere Bir Şeylere Benzetin.	44
Hikâyeler Uydurun	44
Oyunlar Uydurun.....	45
Duyamadığınız Sesleri Söyleyin.....	45

4. BÖLÜM

DOĞA İLE TEKNOLOJİ

Teknolojiyle Doğal Bir Yaşam Mümkün	47
Fotoğraf Çekin.....	48
Aynı Nesneyi (Canlıyı) Farklı Zamanlarda Farklı Açılardan Fotoğraflayın.....	48
Fotosafari Düzenleyin.....	49
Bir Aksiyon Kamerası Edinin.....	49
Kendi Fotoğraf Günlüğünüzü Oluşturun.....	49
Doğayı Tanımlamak İçin Telefon Uygulamalarını Kullanın.....	50
Uygulamaları Kullanarak Koleksiyon Oluşturun.....	51
Ses Avcılığı Yapın.....	52
Ses Haritası Hazırlayın.....	52
Doğaya Ulaşamıyorsanız Sanal Ortamlarda Deneyiminizi Arttırın.....	52
Fikirlerinizi İnternet Ortamında Paylaşın.....	53

5. BÖLÜM

EVDE YAPILABİLECEKLER

Doğayı Her Zaman Dışarıda Aramayın, Evinizde Yaşayın.....	54
Evinizin Bahçesi Olmasa Bile Doğa İle Buluşmanın Bir Yolunu Bulun.....	54
Bir Piknik Düzenleyin.....	55
Geleneksel Oyunlar Oynatın.....	55
İyice Kirlenin.....	56
Nesnelere Olmak İstedikleri Şey İçin İzin Verin.....	56
Arka Bahçedeki Gizli Canlıları Keşfedin.....	56
Bahçenizdeki Bitkileri Sınıflandırmaya Çalışın.....	57
Sokak Hayvanları İçin Yuvalar Yapın.....	57
Böcekler İçin Besi yeri Yapın.....	58
Bir Güneş Fırını Yapın.....	59
Evinizin Etrafındaki Biyoçeşitliliği Belirlemeye Çalışın.....	59
Çim Ekmekten Uzak Durun.....	60

Yöreye Uygun Bitkiler Dikin.	61
Su Tasarrufu Yapın.	62
Kelebekler İçin Dost Bir Bahçe Yaratın.	62
Arılar İçin Bitkiler Dikin.	63
Arı Suluğu Yapın.	64
Kuşlar İçin Bitkiler Dikin.	65
Çiftçilik İşleri Yapın.	65
Geri Dönüştürülebilir Malzemeleri Bahçe İşlerine Dâhil Edin.	66
Tohum Bombaları Yapın.	66
Bahçenizde Kompost Yapın.	67
Ekolojik Çiftlikleri Ziyaret Edin.	67
Bahçeniz Fazla Ürün Veriyorsa Satın Ya Da Paylaşın.	68
Bahçenizde Hayvan Besleyin.	68
Arı Yetiştirin.	69
Bahçenizin Krokisini Yapın.	69
Evinizin İçini Doğayla Doldurun.	70
Sokak Hayvanlarına Evinizde Yer Açın.	71
Küçük Bir Arazide Doğal Bir Ev Yapın.	72
Bilgilerinizi Paylaşın.	73

6. BÖLÜM

DOĞALLIĞA YAKLAŞIN

Yakınızdaki Doğal Alanları Keşfedin.	74
İnternette Araştırma Yapın.	75
Yakınızdaki Parkları Keşfedin.	75
Ateş Yakmadan Piknik Yapın.	76
Zihninizde Harita Oluşturun.	76
Keşif Gruplarına Katılın.	77
Açık Alanda Bisiklete Binin, Yürüyün, Koşun.	78
Canlı Türlerini Tanıyın.	79
İstilacı Türleri Öğrenin.	79
Doğal Alanların Korunması İçin Gönüllü Olun.	79
Bilgili İnsanlarla Tanışın.	80

Belirti Bilim (Fenoloji) Öğrenin.....	81
Kuşlara Fısıldayın.....	82
Bitkilere Fısıldayın.....	82
Deniz Kıyısını Dinleyin, Gözleyin.....	83
Kayaçlara Dokunun, Hissedin.....	83
Bilim Öncüsü Olun.....	84
Geceleri Araştırma Yapın.....	85
Bir Bölgeyi Yeniden Canlandırın.....	86
Yakınızdaki Küçük Alanlara Odaklanın.....	87
Şehir Dışındaki Alanlara Yönelin.....	88
Doğal Alanlarda Gece Yürüyüşü Yapın.....	88
Kampa Gidin.....	89
Aile Kampı Planlayın.....	90
Kampı Bilimsel Arazi Gezisine Çevirin.....	90
Karavan Deneyimi Yaşayın.....	91
Suyla Aranızı İyi Tutun.....	92
Su Sporları İle İlgilenin.....	93
Bisiklete Binin.....	94
Ata Binin.....	95
Kayak Yapın.....	96
Tırmanış Yapın.....	97
Yamaç Paraşütü Yapın.....	98
Balık Tutmaya Gidin (Ama Tutmayın).....	98
Zipline Yapın.....	99
Hayvanların Bıraktığı İzleri Takip Edin.....	100
Hayvan Ayak İzlerini Eve Ya Da Okula Taşıyın.....	100
İzleme Avı Yapın.....	101
Canlılarla Konuşmayı Deneyin.....	102
Böcek Yakalayın.....	102
Güvelere Zaman Ayırın.....	104
Örümcek Ağlarına Dikkatinizi Verin.....	105
Gece Aktif Canlılarla İlgilenin.....	105

Şehir İçindeki Bitkileri Tanımlayın.....	106
Mantar Keşfetmeye Gidin.....	106

7. BÖLÜM **DOĞAYA UYUM SAĞLAYIN**

Doğa ile Uyumlu Olun, Mutlu Olun.....	108
Güneşli Günlerde Hep Dışarıda Olun.....	108
Karlı Günlerin Tadını Çıkarın.....	109
Bir Kızak Yapın.....	110
İgloo (Eskimo Evi) Yapın.....	110
Kışın Ağaçları Takip Edin.....	111
Kardan Adam Yapın.....	111
Kartopu Savaşı Yapın.....	112
Karlarda Uzanın.....	112
Kar Kelebeğinizi Boyayın.....	113
Buzdan Heykeller Yapın.....	113
Soğuk Gün Gözlemi Yapın.....	114
Kendinizi (Varsa Çocuğunuzu) Her Zaman Koruyun.....	114
Hızlı Büyüyen Bitkiler Dikin.....	114
Kenelere Karşı Dikkatli Olun.....	115
Kendi Gökkuşayınızı Yapın.....	116
Bitkilerle İnsanlar Arasında Benzerlik Kurun (En Azından Deneyin).....	116
Doğa Bileziği Yapın.....	117
Evde Size Ait Bir Doğa Penceresi Yapın.....	117
Evinizde Doğa İle İlgili Gazeteler, Dergiler Bulundurun.....	118
Evinizin Bir Köşesinde Çizimler Yapın.....	119
Basit Saksılar Yaparak Evinizi Yeşillendirin.....	120
Saksılarda Kahvaltılık Bitkiler Yetiştirin.....	120
Saksılara Böcek Yiyen Bitkiler Dikin.....	121
Evinizdeki Böcek Çeşitliliğini Anlamaya Çalışın.....	121
Akvaryum Kurun.....	122
Çekirge Besleyin.....	123

Solucan iftlięi Yapın.	123
Minyatür Ağaç Ev Yapın.....	124
Kck Bir Ekosistem Yapın.....	124
Bulutları Gözlemleyin.	125
Hava Koşullarını Gözlemleyin.	126
Havadaki İşaretleri Okumayı Öğrenin.	127
Havadaki Faaliyetleri Tahmin Etmek İçin Ölüm Aletleri Kullanın.	128
Rzgrlı Havaları Kaçırmayın.	128
Doğadaki Türler Arası İlişkileri Anlamaya alışın.	129
Doğadaki İşaretleri Okumayı Öğrenin.....	129

8. BÖLÜM DOğA İLE HAREKETLENİN

Doğanızdaki Hareketi Açığa ıkarın.....	131
Bahçede Vakit Geçirin.	132
alıları Sallayın.....	132
Birliktelięin Tadını ıkarın.....	133
Doğayı Spor Aleti Olarak Kullanın.....	133
Parklardaki Spor Aletlerini Kullanın.	134
Uzak Doęu Sanatlarını Doğada Deneyin.....	134
Kar Tanelerini Yakalayın.	135
Hastalıklara Karşı Doğayı Kullanın.	135
Evin İçini Doğa Manzaralarıyla Donatın.....	136
Tatil Amaçlı Yer Değiştirin.	137
Doğa Odaklı Kamplarda Vakit Geçirin.....	138
Orman Banyosu Yapmayı Deneyin.....	138
Doğada Kaçış Noktaları Oluşturun.	139

9. BÖLÜM ÇOCUKLARI DOğA İLE GCLENĐİRİN

Çocuklar Doğanın Gücünü Bedenlerinde Hissetsin	140
Tek ya da Grupa Doğada Olmalarına İzin Verin.	141

Ağaca Tırman(dır)ın.....	142
Dik Bir Tepeye Tırman(dır)ın.....	142
Olası Risklere Karşı Bilgi Edinin.....	143
Doğal Aletlerle Doğada Spor Yapın.....	143
Çocukları Gözlemek İçin Alanlar Belirleyin.....	143
Destek Alın (Fazladan Göz İyidir).....	144
Gezilecek Alanın Sınırlarını Net Olarak Belirleyin.....	145
Hayatınıza Kısa Molalar Verin.....	145
Doğa Faaliyetlerine Destek Olun.....	145
Kulüpler Kurun.....	146
Farklı Fikirler Üretin.....	146
Çocuğunuz Dışarı Çıkmak İstemiyorsa Ona İyi Örnekler Bulun.....	147
Çocukları Dış Aktivitelere Alıştırmak İçin Basitten Başlayın.....	148
Büyükanne ya da Büyükbabalardan Yardım Alın.....	148
Birlikte Doğada Geçirdiğiniz Anıları Anlatın.....	149
Hala Büyüklerden Öğrenilecekler Var.....	149

10. BÖLÜM

ÖĞRETMENLER! SİZ DE KATILIN

Doğa Dostu Öğretmenlerin Doğa Dostu Öğrencileri Olun.....	151
Ruhunuzu Dinlendirin.....	152
Yeşil Rengin Tonlarını Arayın.....	152
Bitki Köklerine Bakın.....	153
Kuşlarla İlgili Gözlemlerinizi Genişletin.....	153
Öğrencilerin Enerjileri İle Dikkatlerini Dengeleyin.....	154
Hazine Sandığı Oluşturun.....	155
Akıntıda Yarışın.....	155
Hayvan Dışkılarını Tanımlamaya Çalışın.....	156
Baykuş Kusmuğu Bulmaya Çalışın.....	156
Sınıfta ya da Evde Basit Bir Kuluçka Makinesi Yapın.....	157
Meşe Palamudu Toplayın, Çimlendirin ve Dikin.....	158
Okulda Bir Çevre Kulübü Kurun.....	159

Kamp Yapmak İçin Sponsor Arayın.	159
Okulda ya da Evde Bir Gün “Kirlenme Günü” İlan Edin.	160
Öğrencilere Sıra Dışı Proje Ödevleri Verin.	160
“Boş Sınıf Günü” İlan Edin.	161
Doğada Geçirilen (Geçirilmek İstenen) Zamana İzin Verin.	161
Öğrenen Öğretmen Olun.	162
Doğa Temelli Eğitim Veren Okullara Destek Olun.	163
Doğa Temelli Eğitim Verirken Riskleri İyi Yönetin.	163
Okul Bahçelerini Düzenlemek İçin Yerel Yönetimlerden Destek Alın.	164
Benzer Düşüncedeki Öğretmenlerle İş Birliği Yapın.	165
Benzer Düşüncedeki Kişilerle Bir Ağ Oluşturun.	165
İş Birliği İçinde Olduğunuz Kişilerle Etkinlikler Düzenleyin.	166
Etkinlikleriniz İçin Destekçi Bulmaya Çalışın.	166
Ülke Geneline Eğitim Konusunda Söz Sahibi Olanları Etkilemeye Çalışın.	166
Yarışmalara Katılın.	167
Öğretmenler Arası Ödüllü Yarışmalar Düzenleyin.	167
Diğer Öğretmen ve Ebeveynleri Eğitin.	168

11. BÖLÜM

ETRAFINIZDA DAHA FAZLA DOĞA OLSUN

Daha Fazla Doğa İçin İsteyin, Araştırın, İkna Edin, Deneyin.	169
Mimarlar! Daha Fazla Doğa İçeren Tasarımlar Yapın.	170
Müteahhitler! Daha Fazla Yeşil Alan İçeren Binalar Yapın.	171
Yaşam Alanlarının Tasarımında Ve Dekorasyonunda Doğayı Göz Önünde Bulundurun.	171
Enerji Firmalarından Taleplerde Bulununuz.	172
Çalışanların Stresini Azaltın.	172
Doğaya Uygun Bahçe Tasarımları Yapın (İsteyin).	173
Şehir Planlamasında Doğayı (Doğallığı) Ön Planda Tutun.	174
Yeşil Dekorasyonu Deneyin.	174
Kent Çiftlikleri Kurmak İçin Harekete Geçin.	175

Şehrinizi Doğa Dostu Yapacak Projeler Geliştirin.....	176
Şehrinizi Doğa Dostu Yapacak Bakış Açıları Geliştirin.	177
Yeni Kurulan Yerleşim Alanlarının Doğa Dostu Olması İçin Katılımcı Olun.	177
Ekopsikoloji İle İlgili Bilgi Edinin.....	178
Üniversitelerdeki Ekoloji Birimleri İle İlişki Kurun.	179
Aile Hekimlerini Harekete Geçirin.....	179
Doğal Eğitimciler Olun.	180
Gençleri Eğitin ve Yönlendirin.	181
İbadethanelerdeki Din Görevlileri İle İşbirliği Yapın.	181
Dininizin Doğa İle İlgili Söylediklerini Ön Plana Çıkarın.	181
Kütüphanelerde Doğa İle İlgili Bölümleri Bulun.	182
Doğa İle İlgili Broşürler ve Afişler Hazırlayın.	183
Duvar Yazıları Yapmayı Öğrenin.	183
Açık Alan Sporları İle İlgili Bilgi Edinin.	184
Kitaplar Edinin.	185
Sosyal Ağları Aktif Olarak Kullanın.	185
Çevre Kuruluşlarına Destek Olun.....	186
Sağlıkla İlgili Çalışmalara Destek Olun.....	187
Değişimleri Yakından Uzağa Doğru Gerçekleştirin.	187
Paranızı Doğal Ürünler İçin Harcayın.	188
Alışveriş Merkezi Gezmek Yerine Doğal Alanlarda Vakit Geçirin.	189
Yerel Ekonomiyi Destekleyin.....	190
Yerel Üreticileri Destekleyin.	191
Ürün Ambalajlarının Üzerini Okuyun.....	191
Ekolojik Çiftliklerle Bağlantıya Geçin.	192
Var Olan Doğal Alanları Koruyun.....	193
Doğa İle İlgili Çalışmaları Derleyin.....	194
Doğa Korkusunu (Varsa) Azaltmaya Çalışın.....	194
Doğada Olmanın Herkesin Hakkı Olduğunu Unutmayın.	195

Son Söz.....	197
---------------------	------------